
До няколко месеца ще предлагаме базови услуги на е-правителството

Интервю със зам.-министър Първан Русинов, в-к Дневник, 29.09.2009 г.

Първан Русинов е третият заместник-министър в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Неговият ресор е ИТ и съобщения. Завършил е право в Софийския университет "Св. Климент Охридски". Владее английски и руски. До момента е заемал длъжности в Държавната комисия по далекосъобщенията (ДКД), Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). Преди да поеме зам. министерския пост, е бил зам.-директор "Регулация и конкуренция" в БТК.

Г-н Русинов, как ще бъде реструктурирана Държавната агенция за информационни технологии и съобщения (ДАИТС)?

- Доколкото ИТ и съобщенията са един от приоритетите на новото правителство, е много важно да има централизирано управление на процесите, централизирано налагане на политиката, на стратегиите и на програмите. Поддържането и управлението на национална електронна съобщителна мрежа е една от функциите на новата изпълнителна агенция ('Електронни съобщителни мрежи и информационни системи' бел. авт.), пряко подчинена на министъра. За разлика от държавната агенция изпълнителната не може да бъде орган по политиката. Такъв е министърът. И при реструктуриране на дейността на ДАИТС съответно тези функции преминаха към дирекции в рамките на министерството.

Какви ще са основните ви задачи като зам.-министър?

- Има няколко неща, които трябва да се свършат много бързо. Трябва да се установи ясна централизирана политика в сферата на ИТ. До момента усилията при предишните правителства са били много разпръснати, имало е висока степен на неефективност при използване на ресурсите. Смятаме да търсим сътрудничество с всички участници, включвайки неправителствени организации, академичната общност и всички експерти с доказан опит и задължително трябва да се направи и частична преработка на законодателната уредба. В действащото законодателство мога да посоча много текстове, които са пречки за реализация на основни аспекти на информационното общество. Вече сме изготвили план за законодателна инициатива и законодателни мерки и сме го внесли за информация на комисиите в Народното събрание. Приоритетно е и създаването на предпоставки за постепенно преодоляване на изоставането в областта на широколентовия достъп до интернет. Това е много важно, хората ще имат възможност да се възползват

реално от ИТ постиженията. Без широколентов достъп до интернет всичко друго би било самоцел. България е на предпоследно място в Европа (по отношение на проникването на широколентовия интернет на глава от населението - бел. авт.).

Подкрепяте ли Националната програма за развитие на широколентовия достъп в България, подготвена от ДАИТС, и на каква фаза е тя в момента?

- Това, за което говорим, не е програма, а стратегия. Тя очертава най-обща рамка за развитие, докато програмата дава конкретните мерки, стъпки, финансовата рамка. Програмата ние ще я разработим. Преди това обаче трябва да направим две три неща. Едно от тях е да се проучи състоянието на мрежовата инфраструктура в държавата по региони. Да се установи реалното положение в големите областни центрове, в малките общини, в селските региони. Това ще ни е един от приоритетите - да се направи възможно най-скоро такова проучване.

А ще има ли средства за такова проучване, защото то няма да е евтино?

- Да. Така е. Досега са правени само частични проучвания. Единствено на база на задълбочен, добър анализ може да се очертае сравнително точна финансова рамка и да се избере най-подходящият модел. два модела. Единият е да се създаде публична организация. Тя изгражда мрежа и след това по прозрачни и обективни критерии всички участници на пазара имат достъп до тази инфраструктура. Това е особено важно за малките общини и региони, към които има слаб инвестиционен интерес. Другият модел е насърчаване на инвестициите от страна на частния бизнес в тези места, след което въз основа на прозрачни, ясни и ефикасни условия те да обменят помежду си капацитет и по този начин чрез съвместни усилия да осигурят достъп.

Ще търсите ли съдействие от страна на бизнеса, през последната година оттам дойдоха няколко сигнала, че е склонен да направи проучванията със собствени средства при определени условия?

- Тази възможност ще бъде използвана максимално. Разбира се, министърът ще вземе решенията, но бизнесът трябва да бъде част от процеса, който да даде основата за тези решения.

Кога реалистично може да се изготви програма за развитие на широколентовия достъп в България?

- Ако успеем да се преборим бързо с всички пречки, до края на годината, началото на следващата тя би могла да бъде готова.

Обществените поръчки за софтуерни системи и хардуерни продукти за държавната администрация се свързват с порочни практики...

- Аз не знам сфера, където обществените поръчки да не се свързват с порочни практики. За мен всички процедури за провеждане на обществени поръчки позволяват да се провеждат корупционни практики. Една от основните функции на въвеждането на реално, функциониращо електронно управление е именно борбата с корупцията. При предоставянето на електронни услуги за всяка една се води електронно досие, което трябва да е достъпно по всяко време както за този, който получава въпросната услуга, така и за контролните органи, за всички органи на администрацията, които имат отношение към предоставянето на тази услуга. По тази линия механизмите за създаване на корупционни практики се свеждат до минимум.

На какъв етап е проектът за електронно правителство? Кога реално може да бъде завършен той?

- В последните години е работено в тази насока. То не функционира все още, въпреки че доста средства и ресурси са налети. Ако има единна, централизирана политика, стратегия и управление на тези процеси, лично моето мнение е, че процесът би могло да бъде завършен в рамките на броени месеци. Но основното е - централизиран подход. До момента много от проблемите и възможностите за неефективно усвояване на ресурси се

дължат на разпокъсване на функциите между ДАИТС и Министерството на държавната администрация.

Тоест сега вече има предпоставки нещата да се случат по-бързо?

- Предпоставките в момента ги създаваме. Централизираното управление на тези процеси е залегнало в програмата на правителството. Бих могъл да кажа, че следването на такава политика би позволило стартиране на базовите услуги на електронното управление в рамките на броени месеци.

Ще могат ли българските граждани да гласуват през интернет на следващите парламентарни избори?

- Според мен - да. Най-общо има три модела, по които може да се въведе електронното гласуване. Във всяка държава се избира най-подходящият или комбинация от някои от тези три модела. Според мен до момента в България не е направено достатъчно по въпроса, но до следващите избори биха могли да се създадат реални предпоставки гласуването в интернет да се случи на практика.

Какви са тези модели?

- Първият е - сядате пред компютъра си и гласувате с личната си карта. Вторият е свързан с разполагането на терминали на обществени места и в изборните секции. И последният е свързан с изграждането на система, която предоставя възможност на база на скреч карти, които всеки избирател получава, да се идентифицира и да гласува независимо от местоположението си.

Каква е позицията ви относно регистрацията на предплатените карти за мобилните оператори?

- Има нормативна рамка - там са посочени ясно сроковете, в които нещата трябва да се случат. Има разработени правила, които пък определят начина, по който операторите трябва да реализират този ангажимент. Разбира се, там органът е Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) - тези правила са изцяло в правомощията на комисията. Ние като орган по политиката подкрепяме това. Разбира се, не трябва да се смята, че с въвеждането на регистрация на притежателите на предплатени СИМ карти веднага ще се решат абсолютно всички проблеми, свързани с анонимността при ползване на тези услуги. Но това определено е крачка в правилна посока по линия на обществен ред, сигурност и въобще защита на интересите на крайните потребители.

Необходима ли е съдебна санкция, за да могат службите да следят мобилната и онлайн кореспонденцията на хората?

- Това е въпрос, който беше обект на много широк публичен дебат. Имаше много остри реакции от страна на неправителствените организации и това е нормално. Трябва да има механизми, които да въвеждат правила при достъпа до тази информация. Разбира се, те трябва да бъдат направени работещи, за да могат съответно и органите, които се грижат за обществения ред и сигурност, да могат реално да си вършат работата, защото това е също един от приоритетите на правителството.

Приложение

» [Интервю със зам.-министър Първан Русинов, в-к Дневник, 29.09.2009 г.](#) (398.83 KB)